

Poziția ANOSR privind proiectul Legii Educației Naționale

26 martie 2010

ANOSR, în calitate de reprezentant legitim al studenților, singurul reprezentant al studenților în Europa, își dorește de mult timp o nouă lege a educației care să implementeze cu adevărat o reformă a învățământului superior. În acest sens, în ultimii ani am participat de fiecare dată la discuții și dezbateri, însă niciuna dintre ele nu a avut o finalitate clară. Considerăm că o lege a educației trebuie să fie mai mult decât simple articole înșirate într-o ordine, trebuie să aibă în spate o viziune și o coerență bine înrădăcinate în nevoile actuale ale societății românești.

În acest context, ANOSR își exprimă încă o dată intenția de a contribui și a se implica, în mod real, în calitate de reprezentant legitim al studenților, în conturarea unei noi legi a educației. Specificăm faptul că orice reformă este sortită eșecului dacă nu este asumată și internalizată de toți „stakeholderii” principali ai comunității academice.

Considerăm ca o nouă lege a educației trebuie să promoveze înlocuirea paradigmei tradiționale a învățământului centrat pe profesor cu cea a învățământului centrat pe student. ANOSR constată că deși vorbim de mult timp de un învățământ centrat pe student, în realitate există foarte puține cadre didactice care înțeleg acest concept și îl aplică zi de zi. Considerăm că elemente precum: evaluarea cadrelor didactice de către studenți (cu rezultate și efecte reale), încurajarea de noi metode de predare-învățare, încurajarea utilizării tehnologiei, flexibilizarea curriculumului, optimizarea folosirii creditelor transferabile etc. pot cu adevărat să ducă la un învățământ de calitate.

ANOSR propune elaborarea unui “Ghid de aplicare a legii” imediat după adoptarea acesteia. Întrucât legea va aduce schimbări majore în sistemul educațional iar pe de altă parte actuala formă este destul de generală și pe alocuri interpretabilă, este necesară o clarificare și o explicare a conceptelor și reformelor incluse în lege. Dacă întreg procesul nu va fi înțeles și aplicat corespunzător, România va risca să beneficieze de un act normativ care este interpretat în funcție de interesele și nivelul de înțelegere al fiecărei comunități academice.

A. Aspecte generale:

**European Students'
Union**

1. Forme de învățământ

ANOSR considera ca este necesară o **definire mai clară a formelor de învățământ** (la distanță, cu frecvență redusă, fără frecvență, seral). Totodată, propunem **introducerea formei de învățământ on line** ca formă de învățământ în care interacțiunea dintre profesor-student cât și în grupurile de studenți este facilitată de instrumentele on-line. De menționat faptul că această formă nu trebuie extinsă către toate domeniile de studiu (ex: medicină, inginerie, cursuri de pregătire pedagogică, psihologie etc.) și trebuie coroborată cu metode și indicatori relevanți de asigurare a calității dat fiind faptul că de cele mai multe ori nu poate înlocui total metodele tradiționale de învățare. Astăzi, regăsim această formă de învățământ în universitățile din România, însă nu există o reglementare clară în acest sens.

2. Ierarhizarea versus clasificarea programelor de studiu

ANOSR propune înlocuirea sistemului de ierarhizare de tipul: locul 1,2,3 etc. , cu un sistem de clasificare al programelor de studiu în care acestea sunt împartite în categorii de tipul: "foarte bun", "bun", "satisfacător", "nesatisfacător".

Argumentele care stau la baza acestei propuneri sunt următoarele:

- Universitățile se vor îndepărta de la misiunea declarată, setându-și priorități specifice criteriilor de clasament tip ierarhizare;
- Ierarhizarea fixează profiluri predefinite ale Instituțiilor de Învățământ Superior, inhibând flexibilitatea și diversitatea acestora;
- Aceste instrumente sunt componente ale marketizării învățământului superior, în care forma capătă o importanță mărită în detrimentul fondului;
- Iluzia creșterii atractivității anumitor universități în rândul opiniei publice tinde să devină mult mai importantă decât asigurarea unui climat educațional calitativ pentru studenți;
- O ierarhizare subminează încrederea dintre Universități, afectând cooperarea, recunoașterea studiilor și mobilitatea internă între acestea;
- Reputația Universității va avea un efect mare asupra oportunităților de angajare a absolvenților și va afecta opțiunile studenților;
- Studenții au nevoie de acces independent și imparțial la informații de calitate referitoare la universități și la programele oferite, nu de ranking-uri elaborate în baza unor criterii gândite la nivel global;
- Ierarhizarea atribuie neîncredere asigurării calității, acestea redând o imagine *de moment* a universității, fără a sprijini *procesul* de îmbunătățire a calității și fără a implica membrii comunității academice și a reprezentanților din mediul privat;

ANOSR nu isi doreste ca România sa se alinieze tendințelor internaționale de ierarhizare a instituțiilor de învățământ superior, fără a adapta aceste sisteme la realitățile ce țin de diversitatea modelelor universitare din țară. In contextul in care exista o nevoie stringenta de a imbunatati calitatea educatiei in universitatile romanesti tinand cont de specificul comunitatilor locale academice, ANOSR sustine un sistem de clasificare al programelor de studiu de tipul: „foarte bun”, „bun”, „satisfacator”, „nesatisfacator”.

Totodata, alocarea fondurilor publice prioritar catre acele universitati si programe de studiu “de top” va avea drept efect sporirea veniturilor institutiilor deja bogate, micșorandu-le pe ale celor sarace, in curs de dezvoltare. In acest context, ANOSR propune alocarea unui **‘fond de dezvoltare’** special la care universitatile pot apela in primul an de la clasificarea lor in categoria “satisfacator” sau “nesatisfacator”. Astfel, institutiile vor avea posibilitatea ca in decursul unui an sa atinga anumite standarde de calitate.

3. Efectele finantarii pe cicluri de studiu

ANOSR considera ca trebuie acordata o atentie speciala efectelor pe care le are sistemul de finantare propus, mai ales in ceea ce priveste posibilitatea studentilor de a se transfera de la o universitate la alta fara a pierde locul la buget. Consideram ca acest lucru trebuie reglementat separat in lege.

4. Finantarea invatamantului privat

ANOSR nu sustine alocarea de fonduri publice catre invatamantul privat. Universitatile private sunt institutii care isi asuma acelasi rol si obiective ca orice institutie de invatamant superior din Romania, pe de alta parte inasa, ele se infiinteaza din dorinta individuala a unui grup de persoane asumandu-si totodata calitatea procesului educațional si de cercetare pe care il finanteaza din venituri proprii.

B. Propuneri de introdus

1. Mobilitati interne

Propunere de introdus:

"In cazul mobilitatilor interne ale studentilor, accesul se face pe baza acceptului universitatii la care isi doreste sa studieze studentul. Aceasta se completeaza prin prevederi ale Cartelor universitare."

Argumentare:

ANOSR considera ca acest tip de mobilitate lipseste din peisajul academic romanesc, asadar trebuie să devina o prioritate pentru toti actorii in domeniul invatamantului superior. Implicatiile acestui tip de mobilitate duc la dezvoltarea mai multor mecanisme, benefice pentru functionalitatea sistemului, cu atat mai mult cand ne referim la finantare, ECTS, dar si la cooperari inter-institutionale constructive.

3. Oficiul de combatere a coruptiei si abuzurilor in educatie

ANOSR propune crearea unui oficiu national care sa aiba drept obiectiv combaterea coruptiei, a abuzurilor din sistemul educational, precum si sesizarea si rezolvarea cazurilor de incalcare a drepturilor studentilor. Acest oficiu va lucra in stransa colaborare cu reprezentantii universitatilor, a federatiilor si asociatiilor studentesti in desfasurarea de campanii comune de combatere a coruptiei si abuzurilor. Totodata, propunem ca acest oficiu sa fie unul independent de orice structura guvernamentala si sa isi raporteze anual activitatea.

C. Modificari articole

Articolul: 3

Propunere - de adugare: „(12) Principiul fundamentarii deciziilor pe baza dialogului social.”

(13) Principiul centrării educatiei pe prescolar/elev/student.”

Argumentare: Dialogul social trebuie sa stea la baza deciziilor din invatamant in contextul in care efectele acestor decizii se reflecta in mod direct asupra societatii. Totodata, invatamantul centrat pe elev/student trebuie sa fie un principiu central unei noi reforme legislative.

Articolul : 4 litera c

Articol initial: c) ocuparea unui loc de munca si participarea la functionarea si dezvoltarea unei economii sustenabile.

Propunere: c) ocuparea unui loc de muncă, mentinerea locului de munca, flexibilitatea pe piata fortei de munca și participarea la functionarea și dezvoltarea unei economii sustenabile.

Argumentare: Angajabilitatea este definita de catre Bologna Follow-up Group dupa cum urmeaza: "capacitatea de angajare initiala, mentinerea locului de munca si flexibilitatea pe piata fortei de munca"

Articolul : 9 aliniatul 8

Articol initial: 8) Învățământul poate fi susținut prin burse, credite de studii, taxe, donații, sponsorizări, surse proprii și alte surse legale.

Propunere : Excluderea paragrafului

Argumentare: Exista diferite majore între: burse (ca instrument de susținere financiară), credite de studii (ca instrument de asistare a educației), taxe (ca venituri proprii ale universităților) etc. în funcție de sursa de proveniență și implicații. Acest articol provoacă confuzii majore ideologice între termenii menționați, totodată nu provoacă niciun efect.

Articolul :11 aliniatul 3

Articol initial: (3) Statul sprijină elevii și studenții cu performanțe școlare și universitare, care au o comportare exemplară și dovedesc motivație și rezultate remarcabile în educația și formarea lor profesională

Propunere – de modificare :(3) Statul sprijină elevii și studenții cu performanțe școlare și universitare precum și în cele extracurriculare, artistice și sociale.

Argumentare: Comportamentul exemplar și motivația sunt elemente abstracte și subiective, când un factor extern trebuie să se pronunțe asupra evoluției lor.

Articolul :101 aliniatul 3

Articol initial: (3) Instituțiile de învățământ superior pot fi publice sau particulare. Ele sunt persoane juridice de utilitate publică, au caracter non-profit și sunt apolitice

Propunere – de modificare: (3) Instituțiile de învățământ superior pot fi publice, confesionale sau particulare. Ele sunt persoane juridice de utilitate publică, au caracter non-profit și sunt apolitice

Articolul : 103, litera 1

Articol initial: (2) Instituțiile de învățământ superior din străinătate, recunoscute legal, ca atare, în statul de origine, pot organiza filiale pe teritoriul României, numai prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în baza unei metodologii specifice aprobate prin hotărâre de guvern.

Propunere – de modificare: (2) Instituțiile de învățământ superior din străinătate, recunoscute legal, ca atare, în statul de origine, pot organiza filiale pe teritoriul României, numai prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului în urma evaluării externe realizată de către ARACIS sau de către o altă agenție de asigurare a calității, din țara sau străinătate, înregistrată în Registrul European al Agențiilor de Asigurare a Calității (EQAR).

Articolul :105 aliniatul 1

Propunere - de adaugare: k) principiul invatamantului centrat pe student

l) Principiul fundamentarii deciziilor pe baza dialogului social

m) Principiul flexibilității traseului de învățare

Argumentare: Invatamantul centrat pe student joaca un rol extrem de important in definirea misiunii unei universitati si mai ales a felului in care acesta pregateste studentii pentru societatea cunoasterii. Nu putem vorbi de performanta academica a studentilor daca nu luam in calcul centrarea pe student a proceselor de predare, invatare, consiliere. De asemenea, principiul flexibilității traseului de învățare este în acord cu ECTS.

Articolul :105 aliniatul 3

Propunere – de adaugare : Studenții cu dizabilități fizice au dreptul să aibă căi de acces în totalitatea spațiilor universitare, și locuri special amenajate pentru desfășurarea normală a activităților academice, cât și a celor sociale și culturale.

Argumentare: Accesul studentilor la invatamantul superior este valabil pentru toate categoriile sociale, drept urmare studentilor cu dizabilitati trebuie sa li se asigure toate conditiile necesare parcurgerii in conditii normale a programului universitar.

Articolul : 109 aliniatul 3

Articol initial: Institutiile de învățământ superior particulare se înființează la initiativa și cu resursele unor persoane fizice, grup de persoane fizice, asociatii sau fundatii, numiti în continuare fondatori. Fondatorii au dreptul de proprietate asupra bunurilor mobile sau imobile pe care le-au adus la fondarea institutiei de învățământ superior. Bunurile mobile sau imobile dobândite după înfiintarea universității, din taxele de studii plătite de studenti, sunt bunuri publice care apartin institutiilor de învățământ superior particular pe perioada functionarii și care, in caz de desfiintare sau lichidare, rămân în patrimoniul public, nu se înstrăinează și se alocă altor institutii de învățământ superior

Propunere – de modificare: Institutiile de învățământ superior particulare se înființează la initiativa și cu resursele unor persoane fizice, grup de persoane fizice, asociatii sau fundatii, numiti în continuare fondatori. Fondatorii au dreptul de proprietate asupra bunurilor mobile sau imobile pe care le-au adus la fondarea institutiei de învățământ superior. Bunurile mobile sau imobile dobândite după înfiintarea universității, sunt bunuri publice care apartin institutiilor de învățământ superior particular pe perioada functionarii și care, in caz de desfiintare sau lichidare, rămân în patrimoniul public, nu se înstrăinează și se alocă altor institutii de învățământ superior

Argumentare: Taxele studentilor nu reprezinta singura sursa de venit a universitatilor private si in niciun caz nu trebuie considerata asa. Din articolul de mai sus, expresia "bunurile mobile sau imobile achizitionate din taxele de scolarizare" -se poate interpreta fie ca taxele studentilor

reprezintă singura cale prin care se pot achiziționa, fie ca doar bunurile achiziționate din taxe sunt bunuri publice.

Articolul :115 aliniatul 1

Articol initial: **Art.115** (1) Carta universitară prezintă reflectă opțiunile majore ale comunității universitare și se aplică în tot spațiul universitar

Propunere – de modificare Art.115 (1) Carta universitară reflectă opțiunile majore ale comunității universitare și se aplică în tot spațiul universitar

Propunere de introducere: În cazul examenului de finalizare a studiilor de licență nota minimă este 6, a studiilor de masterat este 7.

Argumentare: Sustinem o clarificare mai amănunțită pentru explicitarea standardului de dobândire a competențelor minime și la nivelul de susținere a licenței sau la ciclul II de studiu.

Propunere de introducere: Regulamentele cu privire la activitatea profesională a studenților, precum și cele care reglementează examenele de finalizare a studiilor și conținutul programelor de studii, se aprobă cu cel puțin 6 luni înainte de finalizarea anului universitar.

Contractele de studiu nu se modifică în timpul anului universitar

Argumentare: Toți studenții au dreptul să fie informați din timp cu privire la funcționarea procesului educațional și desfășurarea examenelor de finalizare a studiilor. Totodată, contractele de studiu nu se pot modifica pe parcursul unui an. Aceste prevederi nu trebuie să lipsească din lege, mai ales în contextul în care acest lucru reprezintă actualmente o problemă reală pentru studenți deoarece deseori aceste regulamente se modifică în ultimul moment.

Articolul: 119, aliniatul 5

Articol initial: (5) Prin excepție de la prevederile alineatului (2), în situații temeinic justificate, guvernul, la propunerea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, poate înființa/desființa facultăți.

Propunere – Excludere

Argumentare: Acest articol încalcă autonomia universitară garantată prin Constituția României. Conform prezentei legi, Art.110:” Autonomia universitară da dreptul comunității universitare să-și stabilească misiunea proprie, strategia instituțională, structura, activitățile, organizarea și funcționarea proprie, cu respectarea strictă a legislației în vigoare.” Totodată, ”facultatea este unitatea funcțională”. Rezultă că înființarea/desființarea facultăților intră strict sub autonomia universitară.

Articolul :131

Articol initial: Rezolvarea contestațiilor depuse de candidații la admitere, de studenții examinați, de absolvenți în cursul examenelor de finalizare a studiilor este în exclusivitate de competența instituțiilor de învățământ superior, conform propriilor regulamente instituționale. Rezultatele evaluărilor academice nu pot fi contestate în instanțe de judecată.

Propunere : Rezolvarea contestațiilor depuse de candidații la admitere, de studenții examinați, de absolvenți în cursul examenelor de finalizare a studiilor este în exclusivitate de competența instituțiilor de învățământ superior, conform propriilor regulamente instituționale.

Argumentare: Contestarea rezultatelor unor evaluări care au ca finalitate emiterea de acte cu valoare juridică este un drept constituțional.

Articolul :136 aliniatul 3

Articol initial: 3) Un procent maximum de 5% din numărul studenților la zi, pot parcurge, cu aprobarea Consiliului Facultății, doi ani de studii într-un singur an, cu excepția primului și ultimului an de studii, în condițiile prevăzute de regulamentele de organizare și desfășurare a programelor de studii și cu respectarea legislației în vigoare.

Propunere – de modificare :3) Un procent maximum de 33% din numărul studenților la zi, pot parcurge, cu aprobarea Consiliului Facultății, doi ani de studii într-un singur an, cu excepția ultimului an de studii, în condițiile prevăzute de regulamentele de organizare și desfășurare a programelor de studii și cu respectarea legislației în vigoare.

Argumentare: Impunerea unei limite înguste dreptul fiecărui student de a parcurge doi ani de studii într-un singur an. Dacă este necesar impunerea unui procent maxim, ANOSR susține un procent cât mai mare pentru a încuraja flexibilitatea studenților de a-și gestiona propriul traseu educațional.

Articolul: 136, aliniatul 3'

Propunere de adăugare: „O treime din creditele aferente unui program de studiu pot fi folosite de student pentru a contracta materii optionale, liber alese din oferta fiecărei instituții de învățământ superior. Competențele dobândite în urma contractării acestor materii vor fi trecute pe suplimentul de diplomă al studentului.”

Argumentare: Un învățământ centrat pe student implică posibilitatea studentului de a-și decide propriul său traseu educațional.

Articolul :136 aliniatul 4

Articol initial: (4) În cadrul studiilor universitare de licență este obligatorie efectuarea unor stagii de practică.

Propunere - de adaugare (4) În cadrul studiilor universitare de licență este obligatorie efectuarea unor stagii de practică. Universitățile vor asigura un minim de 30% din locurile de practica necesare

Argumentare: Un proces educational complet implica, pe langa suportul teoretic oferit si un suport practic, prin urmare universitatile sunt responsabile de livrarea intregului pachet educational catre student.

Articolul :136 aliniatul 6

Articol initial: (6) Studiile universitare de licență în forma de învățământ seral, cu frecvență redusă sau la distanță se organizează, de regulă, în regim cu taxă. Numărul de locuri pentru studiile universitare de licență în regim cu taxă și cuantumul taxei se stabilesc de către senatul fiecărei institutii de învățământ superior, pe baza legislatiei în vigoare și cu respectarea cerintelor de asigurare a calitatii și se fac publice până la 15 aprilie a fiecărui an. Cuantumul taxei în institutiile de învățământ superior public sau particular nu poate fi mai mic decât costul de școlarizare pentru un student echivalent.

Propunere – de modificare :(6) Studiile universitare de licență în forma de învățământ seral, cu frecvență redusă sau la distanță se organizează, de regulă, în regim cu taxă. Numărul de locuri pentru studiile universitare de licență în regim cu taxă și cuantumul taxei se stabilesc de către senatul fiecărei institutii de învățământ superior, pe baza legislatiei în vigoare și cu respectarea cerintelor de asigurare a calitatii și se fac publice până la 15 aprilie a fiecărui an.

Argumentare: Reglementarea taxelor de studii printr-un articol de lege ar încălca principiul autonomiei universitare și pe cel al descentralizării, iar o reglementare a unei valori minime a taxei ar duce la creșteri reprobabile, ajungandu-se ca atat accesul studentilor sa fie afectat cat si tendinta universitatilor de a-si mari veniturile proprii.

Articolul: 137, aliniatul 2)

Articol inițial: În cadrul metodologiei proprii, institutiile de învățământ superior pot stabili facilitati sau conditii speciale referitoare la admiterea candidatilor la studiile universitare de licenta care au obtinut în perioada studiilor liceale distinctii la olimpiadele școlare nationale sau internationale.

Propunere – de modificare: În cadrul metodologiei proprii, institutiile de învățământ superior pot stabili facilitati sau conditii speciale referitoare la admiterea candidatilor la studiile universitare de licenta care au obtinut în perioada studiilor liceale distinctii la olimpiadele și concursurile școlare nationale sau internationale **sau au alte realizări deosebite, stabilite prin regulamente proprii.**

Argumentare: Realizările deosebite ale elevilor pot depăși sfera olimpiadelor școlare și chiar și a concursurilor școlare. Tipologia acestor realizări care pot contribui la succesul academic, profesional, social și civic al candidaților și ponderea lor trebuie lăsată la latitudinea universităților.

Propunerea permite flexibilitatea procesului de atragere a candidaților performativi prin modalitatea de admitere, de către universități.

Propunere de introducere: Toate actele de studii eliberate de universitate precum și cele care atestă statutul de student (adeverințe, carnet, legitimații) se eliberează în mod gratuit.

Articolul :141 aliniatul 1

Articol inițial: 1) Acreditarea pentru o universitate a unui domeniu pentru studii universitare de masterat împreună cu numărul maxim al studenților care pot fi școlarizați se realizează prin hotărâre de guvern în urma evaluării externe realizată de către ARACIS sau de către o altă agenție de asigurare a calității, din țară sau străinătate, înregistrată în Registrul European al Agențiilor de Asigurare a Calității (EQAR).

Propunere – de modificare : (1) Acreditarea pentru o universitate a unui program de studii universitare de masterat se realizează prin hotărâre de guvern în urma evaluării externe realizată de către ARACIS sau de către o altă agenție de asigurare a calității, din țară sau străinătate, înregistrată în Registrul European al Agențiilor de Asigurare a Calității (EQAR).

Argumentare: Propunem ca numărul de studenți care pot fi școlarizați în ciclul II să se stabilească identic ca în ciclul I, și anume, prin asumarea publică a rectorului.

Considerăm că este absolut necesar ca fiecare program de masterat să fie acreditat de către ARACIS pentru a ne asigura că sunt îndeplinite standardele minime de calitate. Nu este suficientă acreditarea doar a domeniului în contextul în care fiecare program de masterat are propriile obiective, necesare de resursa umană, număr de studenți școlarizați etc.

Articolul :171 aliniatul 2

Articol inițial: (2) Metodologia de ierarhizare a programelor de studii și de clasificare a universităților se aprobă prin hotărâre de guvern în maximum 6 luni de la promulgarea acestei legi.

Propunere – de modificare (2) Metodologia de clasificare a programelor de studii și a universităților se aprobă prin hotărâre de guvern în maximum 6 luni de la promulgarea acestei legi.

Argumentare: Propunere în conformitate cu propunerea argumentată la începutul documentului.

Articolul :171 aliniatul 3

Articol inițial: (3) Aplicarea metodologiei de ierarhizare și clasificare intră în răspunderea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și este realizată de către un consorțiu format din: ARACIS, CNCSIS, CNATDCU și de un organism internațional selectat pe bază de competiție.

Propunere – de modificare: (3) Aplicarea metodologiei de clasificare intră în răspunderea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și este realizată de către un consorțiu format din: ARACIS, CNCIS, CNATDCU, de un organism internațional selectat pe bază de competiție și de reprezentanți ai studenților.

Argumentare: Studenții sunt cei care cunosc foarte bine aspectele care reflectă calitatea unui program de studiu, iar în calitate de parteneri în procesul educațional, trebuie să fie reprezentanți în tot ce ține de acest domeniu.

Articolul :171 aliniatul 5

Articol inițial: (5) Finanțarea din surse publice se va face diferențiat pe categorii de universități și în funcție de poziția în ierarhie a programelor de studii.

Propunere-de modificare (5) Finanțarea din surse publice se va face diferențiat pe categorii de universități și în funcție de categoria programelor de studii.

Argumentare: Propunere în conformitate cu propunerea argumentată la începutul documentului.

Articolul :177 aliniatul 3

Articol inițial: (3) O persoană poate fi admisă și înmatriculată ca student concomitent în două instituții de învățământ superior diferite sau în maxim două programe de studii, în cadrul aceleiași universități. Orice subvenție financiară sau bursă din fonduri publice se acordă, conform normelor legale în vigoare, numai într-o singură instituție de învățământ superior, pentru un singur program de studii.

Propunere de reformulare: Orice subvenție financiară sau bursă din fonduri publice se acordă, conform normelor legale în vigoare, numai într-o singură instituție de învățământ superior, pentru un singur program de studii per ciclu de studii.

Argumentare: Din formularea inițială se înțelegea se finanțează un program de studiu per student.

Ce se întâmplă cu un student care dorește să treacă de la un program de studiu la altul?

Propunere de introdus: Serviciile de asistență precum și cele complementare (consilierea și informarea studentului de către cadrele didactice, în afara orelor de curs, seminar sau laboratoare; consilierea în scopul orientării profesionale; consilierea psihologică, cont email, acces la baza de date specifice domeniului și la cea referitoare la situația școlară personală) sunt asigurate în mod gratuit.

Articolul :180 aliniatul 1 punctul c

Articol initial:c) principiul participării la decizie, în baza căruia toate deciziile majore în cadrul instituțiilor de învățământ superior sunt luate cu participarea reprezentanților studenților.

Propunere de modificare: c) principiul participării la decizie, în baza căruia toate deciziile în cadrul instituțiilor de învățământ superior sunt luate cu participarea reprezentanților studenților.

Argumentare: Un stat care susține dezvoltarea învățământului superior conform procesului Bologna, susține implicit și participarea studenților în toate deciziile luate într-o universitate, în același timp o clasificare a deciziilor în funcție de importanța lor este irelevantă pentru că orice decizie luată afectează direct sau indirect studenții. Totodată, cuvântul "major" este subiectiv.

Articolul: 180, alineatul 2

Articol initial: (2) Drepturile, libertățile și obligațiile studenților sunt cuprinse în Codul drepturilor și obligațiilor studentului, propus de asociațiile studentești și adoptat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului prin ordin de ministru.

Propunere de modificare: (2) Drepturile, libertățile și obligațiile studenților sunt cuprinse în Codul drepturilor și obligațiilor studentului, propus de federațiile studentești și adoptat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului prin ordin de ministru.

Articol: 181, alineatul 2

Articol initial: 2) Organizațiile studentești sunt, de drept, reprezentanți legitimi ai intereselor studenților, la nivelul fiecărei comunități academice.

Propunere de modificare: 2) Organizațiile studentești care respectă principiile democrației, independenței, reprezentativității și deschiderii, sunt reprezentanți legitimi ai intereselor studenților, la nivelul fiecărei comunități academice.

Articolul :182 alineatul 1

Articol initial:(1) Studenții beneficiază de un sistem de împrumuturi bancare pentru efectuarea studiilor, garantate de stat, pe baza unei hotărâri de guvern. Împrumuturile pot acoperi taxele de studii și costul vieții pe perioada studiilor.

Propunere – de modificare(1) Statul garantează un sistem de împrumuturi bancare pentru studenții din România care v-a asista educația, paralel sistemului actual de finanțare menit să sprijine învățământul superior românesc. Împrumuturile pot acoperi integral taxele de studii, costul vieții pe perioada studiilor și costul pentru educație non-formală.

Argumentare: Educația permanentă(Lifelong learning) crește tot mai mult în atenția statelor semnatare a procesului Bologna, prin urmare considerăm că și România trebuie să acorde mai multă atenție acestor tipuri de educație, acordând credite financiare pentru cei doritori.

Articolul :182 aliniatul 2

Articol initial: (2) Returnarea împrumutului se va face după angajarea absolvenților pe un loc de muncă și va putea fi întreruptă pe perioada în care un absolvent se află în șomaj, în concediu de maternitate, concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2-3 ani sau are grave probleme de sănătate.

Propunere – de modificare 2) Returnarea împrumutului începe după o perioadă de grație de 2 ani, sub forma unui procent din salariu net, calculat individual, pe o perioadă de rambursare de cel mult 15 ani, excepție făcând cazurile în care beneficiarii creditului se află într-una din următoarele situații:

- a) continuă studiile de licență, pentru care au beneficiat de credit, cu studiile de masterat la cursuri de zi, sau continuă studiile de masterat cu cele de doctorat la zi;
- b) se afla în perioada de maternitate și / sau de îngrijire a copilului;
- c) se află în șomaj;
- d) se află în incapacitate temporară de muncă;
- e) obțin venituri mai mici decât salariul mediu pe economie.

Argumentare:

Introducerea unor mecanisme de asigurare de plată oferite beneficiarului va ridica gradul de încredere oferită de acesta unui posibil împrumut, crescând astfel posibilitatea studenților de a își asuma o creditare a studiilor.

Articolul :182 aliniatul 3

Articol initial: (3) Cuantumul dobânzii și al împrumutului va fi diferentiat în funcție de mărimea veniturilor salariale ale absolventului.

Propunere – de modificare : (3) Valoarea creditului se calculează în funcție de nevoile reale ale studentului, acesta având posibilitatea de a redimensiona suma creditată pe parcursul creditării.

Argumentare: Considerăm că o creditare bazată pe mărimea veniturilor absolventului și nu pe nevoile reale ale studentului nu ar îmbunătăți cu nimic actualul sistem de finanțare pentru că posibilitățile beneficiarilor nu le-ar fi acoperite costurile reale ci li se va asigura o sumă de bani pe care statul consideră că aceștia vor fi capabili să o returneze, nu acesta fiind rolul unui sistem de credite financiare pentru studenți.

Articolul :182 aliniatul 4

Articol initial: (4) Statul va acorda credite cu dobândă preferențială pentru studenții din mediul rural sau aparținând unor grupuri dezavantajate, stimulând accesul la învățământul superior și asigurând astfel egalitatea de șanse.

Propunere - de modificare :(4) Statul va acorda credite cu dobândă egală cu valoarea inflației din anul plății unei tranșe. pentru studenții din mediul rural sau aparținând unor grupuri dezavantajate, stimulând accesul la învățământul superior și asigurând astfel egalitatea de șanse și studenților cu rezultate bune la învățătură, stimulând astfel performanța academică

Argumentare: Considerăm că scopul Agenției de Credite și Burse de Studii este de a gestiona acest fond de garantare a Sistemului de Credite Financiare pentru Studenți și nicidecum obținerea unui profit din cadrul SCFS, iar un cuantum mai ridicat decât rata inflației ar duce automat la un scop inadecvat agenției, de asemenea statul ar trebui, prin acest sistem de credite financiare pentru studenți să stimuleze și performanța academică, oferind dobândă preferențială.

Articolul :182 aliniatul 5

Articol initial: (5) Absolvenții care vor practica profesia minimum 5 ani în mediul rural vor fi scutiți de plata a 75% din împrumut, această parte fiind preluată de stat.

Propunere – de modificare:(5) Beneficiarul are posibilitatea de a își reduce suma datorată, cu titlul de grant, dacă se angajează în mediul rural din România sau dacă lucrează cu grupuri dezavantajate din România, reducerea calculându-se direct proporțional cu numărul de ani lucrați în condițiile specificate anterior, ajungându-se la scutirea de 75% din împrumut pentru 5 ani de profesare în mediul rural.

Argumentare: Considerăm că statul nu trebuie să impună un număr minim de ani petrecuți de beneficiar la un loc de muncă din mediul rural, ci să stimuleze angajarea acestuia în mediul rural, în plus, un număr minim de ani ar defavoriza angajatul în cazul în care acesta, după o perioadă mai mică de 5 ani trebuie să părăsească mediul rural, din motive care nu țin de el, nemaifiindu-i redusă suma datorată.

Articolul :183 aliniatul 2

Articol initial: (2) În timpul anului școlar, studenții beneficiază de tarif redus cu 50% pe mijloacele de transport local în comun, transportul intern auto, feroviar și naval. Studenții orfani sau proveniți din casele de copii beneficiază de gratuitate pentru categoriile de transport stabilite prin ordin al ministrului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Propunere – de modificare: (2) În timpul anului școlar, studenții beneficiază de tarif redus cu minim 50% pe mijloacele de transport local în comun, transportul intern auto, feroviar și naval. Studenții orfani sau proveniți din casele de copii beneficiază de gratuitate pentru categoriile de transport stabilite prin ordin al ministrului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Argumentare: Nu putem limita posibilitatea de creștere a procentului. În majoritatea centrelor universitare, studenții beneficiază de reducere 100%.

Studenții beneficiază de reducere de 100% datorită contribuției autorităților locale și nu MECTS

Articolul: 183, aliniatul 5'

Propunere de adaugat: „Candidații proveniți din medii de risc socioeconomic ridicat sau marginalizate din punct de vedere social (romi, absolvenți ai liceelor din mediul rural sau orașe cu mai puțin de 10.000 de locuitori) beneficiază de un număr de locuri bugetate garantate, în condițiile legii.”

Argumentare: Cu toate că în România educația e defintă ca fiind bun public, acest fapt nu asigură și ceea ce este definit prin echitate. Ca exemplu, la o analiză grosieră a mediului de proveniență a studenților, se poate observa că marea majoritate a celor implicați în procese educaționale sunt din mediul urban, spre deosebire de cei din mediul rural. Un alt aspect ce conturează necesitatea unor reforme privind echitatea, este accesul minorităților la educație și barierele pe care le întâmpină pe parcursul procesului educațional, fie datorită diferențelor etnice, culturale sau lingvistice.

Conceptul de echitate este unul foarte larg, iar componentele sale ar trebui să se regăsească și în educația din România, acesta fiind unul din pașii care ar duce calitatea educației la un alt nivel și ar integra societatea românească în tendințele europene.

Articolul : 183 aliniatul 11

Articol initial: (11) Cheltuielile de întreținere a internatelor, căminelor și cantinelor universităților sau instituțiilor de învățământ publice, destinate studenților, se acoperă din veniturile proprii ale instituțiilor de învățământ respective; ele se completează cu subvenții acordate din bugetul de stat.

Propunere - de modificare: (11) Cheltuielile de întreținere a internatelor, căminelor și cantinelor universităților sau instituțiilor de învățământ publice, destinate studenților, se acopera prin subvenții indexate anual cu inflația acordate din bugetul de stat, și se completează din veniturile proprii ale instituțiilor de învățământ respective. Subvenții vor fi acordate și studenților care aleg altă formă de cazare decât căminele instituțiilor de învățământ superior.

(11') Căminele sunt unitati non profit.

Argumentare: Acest aspect este (subvenția individuală de cazare) reglementat prin OUG 73 din 2004 care prevedea subvenția individuală de cazare.

Articolul : 185 aliniatul 4 litera a

Articol initial: 75% dintre membrii cadre didactice ai consiliului facultatii sunt alesi prin votul universal, direct și secret al tuturor cadrelor didactice titulare și cercetătorilor din facultate; 25% dintre membrii studenți ai consiliului facultatii sunt alesi prin vot universal, direct și secret, de către studenții facultatii;

Propunere – de modificare Cel mult 75% dintre membrii ai consiliului facultății sunt cadre didactice alese prin votul universal, direct și secret al tuturor cadrelor didactice titulare și cercetătorilor din facultate; cel puțin 25% dintre membrii consiliului facultății sunt studenți;

Argumentare: Independența structurii de reprezentare a studenților pe care ANOSR o susține.

Articolul :186 aliniatul 1

Articol initial: (1) Senatul universitar este compus din 75% personal didactic și de cercetare și 25% reprezentanți ai studenților. Reprezentanții fiecărei facultăți în Senat, pe cote parte de reprezentare stipulate în cartea universitară, sunt stabiliți prin vot universal, direct și secret al cadrelor didactice și cercetătorilor, respectiv studenților.

Propunere – de modificare: (1) Senatul universitar este compus din maxim 75% personal didactic și de cercetare și minim 25% reprezentanți ai studenților. Reprezentanții fiecărei facultăți în Senat, pe cote parte de reprezentare stipulate în cartea universitară, sunt stabiliți prin vot universal, direct și secret al cadrelor didactice și cercetătorilor.

Argumentare: Independența structurii de reprezentare a studenților pe care ANOSR o susține.

Articolul :186 aliniatul 2'

Propunere – de adaugare: (2') Alegerea a studenților reprezentanți intră în autonomia universitară, fără implicarea conducerii universității/facultății în deciderea formei de reprezentare sau în organizarea procesului electoral. La baza alegerii studenților reprezentanți sta votul universal, deschis și secret.

Argumentare: Din perspectiva ANOSR, o lege a educației nu trebuie să facă referire la mecanisme specifice în reprezentarea studenților deoarece limitează autonomia studenților de a se organiza în conformitate cu tipologia lor, cultura organizațională, istorie și tradiție. Pe de altă parte, legea trebuie să garanteze prezența studenților în procent de minim 25% în toate forurile decizionale ale facultății/universității, precum și să apere autonomia studenților în organizarea de orice influență a universității/facultății. Implicarea conducerii universității sau facultății în deciderea formei de reprezentare sau a procesului electoral poate duce la o influențare a rezultatelor alegerilor și deci o perturbare a corectitudinii acestora și o încălcare a principiilor democrației și independenței.

Articolul :186 aliniatul 2''

Propunere –de adaugare :(2'')Instituțiile de învățământ superior nu au dreptul de a condiționa statutul de student reprezentant

Argumentare: Performanțele academice ale studenților, prezența la cursuri sau seminarii nu este relevantă pentru activitatea de reprezentare, limitând dreptul tuturor studenților de a fi studenți reprezentanți.

Articolul :186 aliniatul 2”

Propunere –de adaugare: (2”)Studenții au reprezentanți în toate comisiile și consiliile din universitate”.

Argumentare: Studentii, in calitate de parteneri cu drepturi egale ai comunitatii academice, trebuie sa fie reprezentati in toate comisiile universitatii.

Articolul :186 aliniatul 4

Articol initial: Senatul stabilește o comisie de selectie și recrutare a rectorului formată, în proportie de 50% din membrii ai universității și în proportie de 50% din personalități știintifice și academice din afara universității, din țară și străinătate. De asemenea, senatul elaborează și aprobă metodologia de avizare, de selectie și recrutare a rectorului

Propunere - de modificare :Senatul stabilește o comisie de selectie și recrutare a rectorului formată, în proportie de maxim 75% membri - cadrelor didactice si de cercetare si minim 25% studenti. Membrii cadre didactice si de cercetare sunt membrii din comunitatea academica in proportie de 50% si personalități știintifice și academice din afara universității, din țară și străinătate in proportie de 50%.

Argumentare: Consideram ca alegerea rectorului reprezinta una dintre cele mai importante decizii luate in cadru universitatii, iar conform art. 180 lit c, toate decizile din cadrul universitatii sunt luate cu participarea reprezentantilor studentilor.

Articolul 187, aliniatul 7

Articol initial: (7) Rectorul, prorectorii, decanii si directorul general administrativ formeaza consiliul de administratie al universitatii.

Propunere – de modificare: (7) Rectorul, prorectorii, decanii, directorul general administrativ si un reprezentant al studentilor formeaza consiliul de administratie al universitatii.

Articolul :189 aliniatul 4

Articol initial: Durata mandatului unui membru al senatului este de 4 ani, reînnoibil succesiv de maximum două ori. Mandatul senatului este de 4 ani.

Propunere – de modificareIn cazul membrilor cadre didactice durata mandatului este de 4 ani, reînnoibil succesiv de maximum două ori, iar a unui membru student durata mandatului este de 1 an. Mandatul senatului este de 4 ani.

Argumentare: Rolul cadrelor didactice în senatul universitar este diferit de rolul studenților. Totodată, în contextul ciclurilor Bologna și a existenței planurilor de studiu începând de la 1 an jumătate până la 3-4 ani, trebuie să lasăm posibilitatea ca orice student să aibă dreptul de a fi reprezentant.

Articolul: 189, alineatul 5

Articol inițial: Senatul poate fi convocat de rector, la cererea a cel puțin o treime dintre membrii senatului.

Propunere – de modificare: Senatul poate fi convocat de rector la cererea a cel puțin o treime dintre membrii senatului, periodic sau în situații excepționale, conform prevederilor Cartei Universitare.

Argumentare: Există și alte situații decât cererea a o treime din membrii Senatului în care poate fi necesară o întrunire a Senatului Universității.

Articolul : 189, alineatul 7

Articol inițial (7) Durata mandatului de rector este de 4 ani, reînnoibil în baza prevederilor cartei universității.

Propunere –de modificare: Durata mandatului de rector este de 4 ani. Un rector poate avea maxim 2 mandate.

Articolul: 189, alineatul 9)

Articol inițial: Decanul reprezintă facultatea și răspunde de managementul și conducerea facultății. Decanul prezintă anual un raport consiliului profesoral privind starea facultății. Decanul conduce ședințele consiliului facultății și aplică hotărârile rectorului, consiliului de administrație și Senatului. Atribuțiile decanului sunt stabilite în conformitate cu prevederile cartei și cu legislația în vigoare.

Propunere – de modificare: Decanul reprezintă facultatea și răspunde de managementul și conducerea facultății. Decanul prezintă anual un raport consiliului profesoral privind starea facultății. Decanul conduce ședințele consiliului facultății și aplică hotărârile rectorului, consiliului de administrație, Senatului și Consiliului Facultății. Atribuțiile decanului sunt stabilite în conformitate cu prevederile cartei și cu legislația în vigoare.

Argumentare: Consiliul Facultății trebuie să rămână structura decizională de la nivelul facultății, și decanul să pună în aplicare și deciziile acestei structuri, mai ales în contextul în care “decanul reprezintă facultatea” așa cum este specificat în lege.

Propunere de introdus: Minutele sedintelor Consiliilor facultatilor si Senatului cu includerea propunerilor facute si a deciziei finale, impreuna cu numarul de voturi, vor fi publice intregii comunitati academice.

Argumentare: ANOSR sustine transparenta deciziilor universitare in contextul in care deciziile privesc intreaga comunitate academica. Mai mult, consideram ca aceasta solutie va aduce un plus de valoare bunul mers al lucrurilor contribuind la dezvoltarea democratiei in insitutii. Totodata, datorita tehnologiilor existente, acest lucru nu este greu de realizat.

Propunere de introducere: Studentii, ca membri ai comunitatii academice, trebuie sa fie reprezentati atat in atât consiliile facultăților și în Senatele instituțiilor de învățământ superior cat si în birourile acestora.

Articolul: 192, aliniatul 2)

Articol inițial: Sistemul de indicatori va fi elaborat de Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului, prin consultarea Agentiei Române de Asigurare a Calitatii în Învatamântul Superior si a celor interesati, Consiliului National al Cercetarii Stiintifice din Învatamântul Superior, Consiliului National pentru Finantarea Învatamântului Superior, Consiliului National de Atestare a Titlurilor, Diplomelor si Certificatelor Universitare si Agentiei de Calificari si Parteneriat cu Mediul Economic si va fi aprobat prin hotarâre a Guvernului. Raportul anual privind starea învățământului superior se bazeaza pe indicatorii mentionati la alin. (1).

Propunere – de modificare: Sistemul de indicatori va fi elaborat de Ministerul Educatiei, Cercetarii, Tineretului si Sportului, prin consultarea Agentiei Române de Asigurare a Calitatii în Învatamântul Superior si a celor interesati, Consiliului National al Cercetarii Stiintifice din Învatamântul Superior, Consiliului National pentru Finantarea învățământului Superior, Consiliului National de Atestare a Titlurilor, Diplomelor si Certificatelor Universitare, Agentiei de Calificari si Parteneriat cu Mediul Economic, **federatiilor studentești naționale legal constituite** si va fi aprobat prin hotarâre a Guvernului. Raportul anual privind starea învățământului superior se bazeaza pe indicatorii mentionati la alin. (1).

Argumentare: Ca parteneri, studenții trebuie să participe la elaborarea indicatorilor pentru clasificarea universităților, dat fiind impactul major al acestora, inclusiv asupra finanțării Instituțiilor de Învățământ Superior.

Articolul :195 aliniatul 3

Articol initial: (3) Consiliul de Etică Universitară are rol de instanță ultimă în rezolvarea litigiilor de etică universitară și are ca principale atributii:

a) monitorizarea realizării eticii universitare la nivelul sistemului de învățământ superior;

b) auditarea comisiilor de etică din universități și prezentarea unui raport anual privind etica universitară. Acest raport se face public.

Propunere –de modificare : (3) Consiliul de Etică Universitară are rol de instanță ultimă în rezolvarea litigiilor de etică universitară Aceasta are in componenta 25-% reprezentanti ai studentilor și are ca principale atributii:

- a) monitorizarea realizării eticii universitare la nivelul sistemului de învățământ superior;
- b) auditarea comisiilor de etică din universități și prezentarea unui raport anual privind etica universitară. Acest raport se face public.

Argumentare: Studentii, in calitate de parteneri cu drepturi egale ai comunitatii academice, trebuie sa fie reprezentati in toate comisiile universitatii.

Articolul : 197 aliniatul 3

Articol initial: (3) Ministerul Educatiei, Cercetării, Tineretului și Sportului alocă, anual, Consiliului National al Rectorilor un grant pentru gestionarea activității curente și pentru plata cotizatiilor la organisme europene în care este membră.

Propunere –de modificare : (3) Ministerul Educatiei, Cercetării, Tineretului și Sportului alocă, anual, Consiliului National al Rectorilor și federatii studentești legal constituite la nivel national membre in organisme europene, un grant pentru gestionarea activității curente și pentru plata cotizatiilor la organisme europene în care este membră.

Articolul : 200 aliniatul 6'

Propunere – de adaugare:(6') Studenții beneficiază de burse indexate. Acestea se impart in: burse de performanta, de studiu sau merit, pentru stimularea excelenței și de burse sociale, pentru susținerea financiară a studenților cu venituri reduse. În cazul bursele sociale, alocația bugetară trebuie să acopere un minim de masă și cazare.

(6'') Bursele sociale și bursele sociale ocazionale sunt cumulative cu alte forme de burse.

(6''') Universitatile vor suplimenta fondul de burse prin venituri proprii extrabugetare.

Argumentare: Rolul bursele sociale și a celor sociale ocazionale este de a îmbunătăți situația studenților din medii defavorizate socio-economic, rezolvând astfel inechitățile din societate, în timp ce alte forme de burse (bursele de studiu, merit sau performanță) sunt pentru a susține dezvoltarea academică a studentului, stimulând performanța în educație. În acest context, este necesar să existe posibilitatea cumulării lor. Totodata indicatorii ARACIS prevad necesitatea ca si universitatea sa suplimenteze fondul de burse.

Articolul : 262 aliniatul 2

Articol initial: (2) Evaluarea de către studenti a prestatiei cadrelor didactice este obligatorie.

Propunere – de modificare: (2) Evaluarea de către studenți a prestației cadrelor didactice este obligatorie. Rezultatele evaluărilor sunt informații publice.

Argumentare: ANOSR susține transparența în evaluarea cadrelor didactice de către studenți și mai ales vizibilitatea efectelor și ale rezultatelor pe care acest proces le are.

Propunere de introducere: Rezultatele evaluărilor au o pondere de minimum 25% în evaluarea finală a cadrelor didactice.

Articolul: 286, alineatul 5)

Articol inițial: Cadrul Național al Calificărilor este elaborat de către CNFPA, în colaborare cu ACPART în termen de 24 de luni de la data promulgării prezentei legi.

Propunere – de modificare: Cadrul Național al Calificărilor este elaborat de către CNFPA, în colaborare cu ACPART **și prin consultarea reprezentanților societății civile, inclusiv a reprezentanților studenților**, în termen de 24 de luni de la data promulgării prezentei legi.

Argumentare: Un document de o importanță atât de mare ar trebui să fie analizat de actorii interesați înainte de adoptare. ANOSR, ca reprezentant legitim al studenților, prin organizațiile membre, acoperind o varietate mare de domenii profesionale, poate fi un partener valoros în acest demers.

Având în vedere că în Legea Educației Naționale supusă dezbaterii publice de către Ministerul Educației nu este clar definit statutul etnicilor români din străinătate, în special al celor din Republica Moldova și Ucraina, ANOSR propune introducerea unui articol dedicat acestei categorii de români:

ȘCOLARIZAREA TINERILOR DE ORIGINE ETNICĂ ROMÂNĂ ȘI A ETNICILOR ROMÂNI CU DOMICILIUL ÎN STRĂINĂTATE

(1) Statul român acordă anual burse pentru sprijinirea tinerilor de origine etnică română din țări învecinate și a etnicilor români cu domiciliul stabil în străinătate, care doresc să studieze, în cadrul unităților și instituțiilor de învățământ de stat din România.

(2) Prin bursă se înțelege atât finanțare parțială cât și finanțare totală a locurilor de studii.

(3) Prin finanțare parțială se înțeleg locuri de studii fără plata taxei de școlarizare și fără bursă. Prin finanțare totală se înțeleg locuri de studii cu bursă și fără plata taxei de școlarizare.

(4) Alocarea burselor se face în baza unei metodologii anuale, aprobate prin ordin comun al Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și al Ministerului Afacerilor Externe.

(5) Etnicii români, bursieri ai statului român au toate drepturile și obligațiile beneficiarilor direcți ai educației din prezenta lege.

(6) În cazul în care un cetățean de origine etnică română, bursier al statului român, obține cetățenia română pe parcursul anilor de studii va putea continua studiile în aceleași condiții financiare, dacă actele de identitate indică domiciliul stabil în străinătate. În situația în care dovedește, prin acte de identitate, domiciliul stabil în România, va putea continua studiile în aceleași condiții ca și cetățenii români, după promovarea examenelor de admitere.

(7) Numărul de burse, pe nivel de învățământ, se stabilește anual, prin hotărâre a Guvernului, în urma consultării cu reprezentanții studenților.

(8) Cuantumul burselor pentru tinerii de origine etnică română din țări învecinate și a etnicilor români cu domiciliul stabil în străinătate, care studiază în instituții și unități de învățământ de stat din România, se stabilește prin hotărâre de Guvern, în urma consultării cu reprezentanții studenților.

(9) Cheltuielile privind plata burselor în cuantumurile stabilite se asigură de la bugetul de stat, din sumele alocate Ministerului Educației, Cercetării și Inovării cu această destinație.

(10) Bursa se acordă pe tot parcursul anului calendaristic. Bursierii statului român, care studiază în instituții și unități de învățământ de stat din România, beneficiază de cazare în internatele școlare și căminele studentești, precum și de asistență medicală, în condițiile stabilite de lege pentru cetățenii români. Cheltuielile de cazare se asigură integral de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației, Cercetării și Inovării.

(11) Studenții beneficiază de tarif redus cu 50% pentru transportul local în comun, de suprafață și subteran, precum și pentru transportul intern auto, feroviar și naval, în tot timpul anului calendaristic, conform reglementărilor legale în vigoare.

(12) Bursele elevilor și studenților de origine etnică română din țări învecinate și ale etnicilor români cu domiciliul în străinătate, din toate ciclurile de învățământ, se pierd, în cazul repetenției sau în cazul în cazul neobținerii numărului minim de credite necesar promovării în

anul următor. Studenții din toate ciclurile de învățământ aflați în această situație își pot continua studiile cu suportarea cheltuielilor de școlarizare cu taxă în lei, în cunștumul egal cu cetățenii români. Tinerii de origine etnică româna sau etnicii români cu domiciliul în străinătate pot fi înscriși la studii cu plata taxei de școlarizare în lei în cunștumul egal cu cel al cetățenilor români, în unități și instituții de învățământ de stat sau particular acreditate, la specializări acreditate.

Școlarizarea în învățământul preuniversitar

(1) Copiii de origine etnică româna sau etnicii români cu domiciliul stabil în străinătate pot frecventa gratuit învățământul preuniversitar de stat la toate nivelurile, în limita capacității de școlarizare a unităților de învățământ.

(2) Copiii de origine etnică româna sau etnicii români cu domiciliul stabil în străinătate pot frecventa învățământul preuniversitar privat acreditat, la toate nivelurile.

(3) Cetățenii de origine etnică româna sau etnicii români cu domiciliul stabil în străinătate pot fi școlarizați în învățământul preuniversitar de stat din România, peste efectivul maxim, cu 1-2 elevi pe clasă.

(4) Recunoașterea studiilor efectuate în străinătate se realizează de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în baza actelor de studii și a situațiilor școlare.

(5) Înscrierea pe parcursul anului școlar se realizează prin echivalarea studiilor parțiale efectuate în țările în care domiciliază, luându-se în considerare actele de studii, în conformitate cu prevederile regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar.

(6) Înscrierea în clasa corespunzătoare pentru elevii care nu au acte de studii se realizează conform prevederilor regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar.

Școlarizarea în învățământul superior

(1) Tinerii de origine etnică română și etnicii români cu domiciliul stabil în străinătate au acces în învățământul superior de stat sau privat acreditat, pe locuri de studii cu bursă sau cu taxă în lei, în cunștumul egal cu cel prevăzut pentru cetățenii români.

(2) Pregătirea cetățenilor de origine etnică română și a etnicilor români cu domiciliul stabil în străinătate în învățământul postuniversitar medical și farmaceutic uman se poate face cu taxă în valută, în afara locurilor care se susțin de la bugetul de stat, numai dacă aceștia sunt cetățeni ai unui stat terț al Uniunii Europene.

(3) Cetățenii de origine etnică română sau etnicii români cu domiciliul stabil în străinătate, înscriși la studii cu taxa, pot ocupa un loc cu bursă, cu condiția promovării concursului de admitere într-o sesiune legal stabilită. Aceștia beneficiază de recunoașterea anilor de studii promovați.

D. Elemente din propunerea de lege sustinute de ANOSR:

Art. 2 (2) Statul asigură cetățenilor României drepturi egale de acces la toate nivelurile și formele de învățământ preuniversitar, superior și la educația permanentă, indiferent de condiția socială și materială, de sex, rasă, etnie, naționalitate, apartenență politică sau religioasă, sau orice altă formă de discriminare.

Art. 5 (2) Orice modificare sau completare a prezentei legi intră în vigoare începând cu prima zi a anului școlar, respectiv universitar, următor celui în care a fost adoptată prin lege.

(3) Prin excepție, de la prevederile alin. (2), modificările sau completările prezentei legi care vizează evaluările naționale de la finalul învățământului gimnazial sau liceal se aplică începând cu promoția aflată în primul an al învățământului gimnazial, respectiv liceal, la data intrării în vigoare a modificării sau a completării.

Art. 105 (1) Sistemul național de învățământ superior se bazează pe următoarele principii: a) principiul autonomiei universitare; b) principiul libertății academice; c) principiul răspunderii publice; d) principiul asigurării calității; e) principiul echității; f) principiul eficienței manageriale și financiare; g) principiul transparenței; h) principiul respectării drepturilor și libertăților studenților și ale personalului academic; i) principiul independenței de ideologii, religii și doctrine politice; j) principiul libertății de mobilitate națională și internațională a studenților, cadrelor didactice și cercetătorilor.

Art.115 (1) Carta universitară prezintă și reflectă opțiunile majore ale comunității universitare și se aplică în tot spațiul universitar

b) situațiile de conflicte de interese și incompatibilități, incluzând prevederea că în aceeași universitate nu pot ocupa simultan funcții de conducere, la oricare nivel, afini și rude de grad inclusiv II;

Art. 117 (2) Rectorul universității are obligația să prezinte, la finalul fiecărui an calendaristic, un raport privind starea universității. Raportul va fi făcut public și transmis tuturor părților interesate.

(3) Raportul anual al Rectorului este o componentă arăspunderii publice și constituie o condiție fundamentală pentru accesul la finanțările din bugetul public.

Art. 125 (3) Autorizarea provizorie și acreditarea programelor de studii se realizează distinct pentru fiecare formă de învățământ, limbă de predare și pentru fiecare locație geografică în care se desfășoară.

Art. 128(2) La admiterea în învățământul superior public, particular și confesional pentru fiecare ciclu și program de studii universitare pot candida cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, ai statelor aparținând Spațiului Economic European și ai Confederației Elveteiene în aceleași condiții prevăzute de lege pentru cetățenii români, inclusiv în ceea ce privește taxele de școlarizare.

Art.177 (1) Studentii sunt considerați parteneri ai instituțiilor de învățământ superior și membri egali ai comunității academice.

Art.178 (1) O instituție de învățământ superior poate admite și înmatricula într-un program de studii numai acel număr de studenți pentru care sunt asigurate condiții optime de calitate academică și de viață confortabilă a studenților în spațiul academic.

(2) Capacitatea de școlarizare este făcută publică de către rectorul instituției de învățământ superior prin declarație pe proprie răspundere, cu respectarea capacității de școlarizare stabilită prin evaluarea A.R.A.C.I.S.

Art. 183. (3) Studentii beneficiază de gratuitate pentru accesul la muzee, concerte, spectacole de teatru, operă, film la alte manifestări culturale și sportive organizate de instituții publice în limita bugetelor aprobate.

**European Students'
Union**